

Η εμπειρία της Κωνσταντίνας

03/06/2019

«Ονομάζομαι Κωνσταντίνα Καρακατσάνη, ετών 33, γεννημένη και μεγαλωμένη στην Ελλάδα με σπουδές στην ψυχολογία και την υποστήριξη ευάλωτων πληθυσμών. Το ταξίδι με προορισμό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων ξεκίνησε για μένα τα τελευταία χρόνια, όταν έλαβαν χώρα οι μεγαλύτερες εισροές προσφύγων στην Ελλάδα. Από τότε εργάζομαι στον τομέα της παιδικής προστασίας. Τώρα εργάζομαι ως Υπεύθυνη Παιδικής Προστασίας για το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) στην Ασφαλή Ζώνη του Ελαιώνα για τους Ασυνοδευτους Ανήλικους.

Όλοι οι συνάδελφοί προσπαθούμε, καθένας σύμφωνα με την ειδικότητά του, και στο πλαίσιο που έχει την ευκαιρία, να αποτελέσουμε καλό παράδειγμα για τα παιδιά, να τα ενδυναμώσουμε, να ενισχύσουμε την ψυχική τους ανθεκτικότητα και να τα βοηθήσουμε να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τους φανούν χρήσιμες στην καθημερινή τους ζωή και στη θέση τους ως αυριανοί πολίτες. Σε μία τυπική μέρα, ερχόμενη στην δομή του Ελαιώνα, ένα από τα πρώτα πράγματα που κάνω είναι να ενημερωθώ από τους συναδέλφους μου και να μιλήσω στα παιδιά - προκειμένου να βεβαιωθώ ότι όλοι είναι εντάξει και η δομή λειτουργεί ομαλά, να επικοινωνήσω με άλλους φορείς, εξωτερικούς συνεργάτες, συνεργάτες εντός της δικής μας οργάνωσης, κρατικούς φορείς και με εργαζόμενους εντός της δομής, καθώς και να προγραμματίσω τις βάρδιες των εργαζομένων. Όταν εργάζεσαι σε μια δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, αναμένεις πως θα προκύψουν προκλήσεις επί καθημερινής βάσεως. Υπάρχουν στιγμές εντός της ημέρας που οφείλεις να θέσεις κατά μέρος τις υποχρεώσεις και τις προθεσμίες λόγω της ιδιαιτερότητας του πληθυσμού. Για παράδειγμα, ένα παιδί μπορεί να έχει ξέσπασμα θυμού -εξαιτίας μιας ασήμαντης για εμάς αφορμής- και να χρειαστεί πολύς χρόνος για να το ηρεμήσουμε, ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλιστεί η αποφυγή μιας

γενικευμένης έντασης. Επίσης, υπάρχει και μια άλλη μεγάλη δυσκολία, η οποία αφορά στη ματαίωση και την ανάγκη να αποδεχτείς πως δεν μπορείς να λύσεις από μόνος σου το προσφυγικό καθώς δεν είναι τα πάντα στον έλεγχό σου. Μπορείς όμως να αποτελέσεις μέρος της λύσης. Πιστεύω λοιπόν ότι αυτή η αποδοχή με βοηθά να εστιάσω σε αυτά που μπορώ να κάνω, να μην απογοητεύομαι, και να χρησιμοποιώ στο μέγιστο βαθμό τις διαθέσιμες πηγές και εργαλεία, με στόχο πάντα το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών. Εκτός από τις δυσκολίες, όσοι μένουν σε αυτόν τον τομέα, παραμένουν για τις όμορφες στιγμές. Και έχουμε πολλές από αυτές. Τι να πρωτοθυμηθώ; Από τις εορταστικές εκδηλώσεις, τους αποχαιρετισμούς μέχρι την ανατροφοδότηση που θα σου δώσει ένα παιδί όταν φεύγει από την Ελλάδα και σε ευχαριστεί για όλες τις όμορφες στιγμές και τις ευκαιρίες που είχε με εσένα και την ομάδα σου την χρονική περίοδο που έμεινε στην δομή. Από εκεί και πέρα, υπάρχει μια πληθώρα μικρών στιγμών που σε αγγίζουν μόνο και μόνο παρατηρώντας τες. Όπως για παράδειγμα, τον περασμένο χειμώνα διοργανώσαμε μια εκδρομή πεζοπορίας με τους προσκόπους, όπου ένα Αραβόφωνο παιδί κουράστηκε και παιδιά άλλων εθνικοτήτων, από το Αφγανιστάν συγκεκριμένα, τον πήραν στα χέρια τους για να μην μείνει πίσω. Όταν βλέπεις τα παιδιά να αφηφούν τις διαφορές τους και να αναγνωρίζουν ο ένας τον άλλον ως φίλο τους - γνωρίζοντας ότι αυτά τα παιδιά έχουν περάσει πολλά και είναι επιφυλακτικά με ανθρώπους άλλων εθνικοτήτων - σε αγγίζει. Μπορεί να μην είμαι πάντα σε θέση να επιτύχω τους στόχους μου στο χρονοδιάγραμμα που έχω κατά νου, αλλά κάτι λειτουργεί σωστά και βασικά αυτό είναι αυτό που θέλουμε όλοι.

Θα πω κάτι που λέω συχνά στην ομάδα μου, το έχουμε ως σύνθημα εδώ στην δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, είναι μία φράση που έχει πει ο Russell Barkley "Τα παιδιά που χρειάζονται την αγάπη περισσότερο θα τη ζητήσουν με τους πιο ακατάλληλους τρόπους". Υπάρχουν παιδιά που έχουν πολλά ξεσπάσματα και δεν ξέρεις τι θέλουν ή πώς να τα στηρίξεις. Τότε προσπαθούμε να θυμίσουμε στον εαυτό μας ότι αυτό που ζητούν ουσιαστικά -με έναν τρόπο που συχνά δεν είναι κατανοητός ούτε αποδεκτός για εμάς- είναι η φροντίδα μας. Συνεπώς, εάν κρατάω κάτι από τη δουλειά μου με τους ασυνόδευτους ανηλίκους, είναι ότι είναι παιδιά, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής ή τις καταστάσεις που έχουν βιώσει. Αν καταφέρεις να τα αντιμετωπίσεις ως παιδιά και να τα φροντίσεις, είσαι σε θέση να κάνεις την δουλειά σου αποτελεσματικά, κερδίζοντας συχνά ακόμα περισσότερα εσύ από εκείνα».

Ο ΔΟΜ αποσκοπεί στην εξασφάλιση αξιοπρεπών και εναρμονισμένων προτύπων υποδοχής και προστασίας των μεταναστών (συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας) που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας στην ηπειρωτική Ελλάδα, υποστηρίζοντας την ελληνική Κυβέρνηση ως προς τη διοίκηση όλων των δομών που λειτουργούν στη χώρα, με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG HOME). Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε και υλοποιείται σε συνεργασία με οργανισμούς-εταίρους, όπως το «Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες» (GCR).

*Η συνέντευξη δόθηκε στους φοιτητές του Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού, μέλη του του Εργαστηρίου "Ηγεσίας και Συναισθηματικής Νοημοσύνης") στο πλαίσιο του προγράμματος "The #RefugeeProject", σε συνεργασία με τον ΔΟΜ Ελλάδας.